

פרשת נשא התשע"ה

הרב ארי דוד קאהן

1. במדבר פרק ד, מט

(מט) על פי ה' פקד אותם ביד משה איש איש על עבדתו ועל משאו ופקדיו אשר צוה ה' את משה: פ **במדבר פרק ה, א-ו** (א) וידבר ה' אל משה לאמר: (ב) צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש: (ג) מזכר עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שכן בתוכם: (ד) **ויעשו** כן בני ישראל וישלחו אותם אל מחוץ למחנה כאשר דבר ה' אל משה כן עשו בני ישראל: פ (ה) וידבר ה' אל משה לאמר: (ו) דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל מעל בה' ואשמה הנפש ההוא:

2. במדבר פרק ה, ה-י

(ה) וידבר ה' אל משה לאמר: (ו) דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל מעל בה' ואשמה הנפש ההוא: (ז) והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו: (ח) ואם אין לאיש גאל להשיב האשם אליו האשם המושב לה' לכהן מלבד איל הכפרים אשר יכפר בו עליו: (ט) וכל תרומה לכל קדשי בני ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיה: (י) ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהיה: פ

3. במדבר פרק ה, יא-לא

(יא) וידבר ה' אל משה לאמר: (יב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל: (יג) ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: (יד) ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה: (טו) והביא האיש את אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת עון: (טז) והקריב אתה הכהן והעמדה לפני ה': (יז) ולקח הכהן מים קדשים בכלי חרש ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל המים: (יח) והעמיד הכהן את האשה לפני ה' ופרע את ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא וביד הכהן יהיו מי המרים המאורים: (יט) והשביע אתה הכהן ואמר אל האשה אם לא שכב איש אתך ואם לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאורים האלה: (כ) ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי אישך: (כא) והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה ואמר הכהן לאשה יתן ה' אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך בתת ה' את ירכך נפלת ואת בטנד צבה: (כב) ובאו המים המאורים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל ירד ואמרה האשה אמן אמן: (כג) וכתב את האלת האלה הכהן בספר ומחה אל מי המרים: (כד) והשקה את האשה את מי המרים ובאו בה המים המאורים ובאו בה המים: (כה) ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף את המנחה לפני ה' והקריב אתה אל המזבח: (כו) וקמץ הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה ואחר ישקה את האשה את המים: (כז) והשקה את המים והיתה אם נטמאה ותמעל מעל באישה ובאו בה המים המאורים למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב עמה: (כח) ואם לא נטמאה האשה וטהרה הוא ונקתה ונזרעה זרע: (כט) זאת תורת הקנאת אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה: (ל) או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והעמיד את האשה לפני ה' ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת: (לא) ונקה האיש מעון והאשה ההוא תשא את עונה: פ

4. במדבר פרק ו, א-ח

(א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִפְלֹא לְגַדְרָךְ נֹדֵד נֹזֵר לְהִזְיֹר לְה': (ג) מִיַּיִן וּשְׂכָר וְזֵיזִיר חֲמֹץ יַיִן וְחֲמֹץ שְׂכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל מִשְׁרֵת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לַחִים וְיִבְשִׁים לֹא יֹאכַל: (ד) כָּל יַמֵּי נְזֻרוֹ מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מִחֲרָצִים וְעַד זֶה לֹא יֹאכַל: (ה) כָּל יַמֵּי נְדָר נְזֻרוֹ תַעֲרֵר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מִלֵּאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יִזְיֹר לְה' קֹדֶשׁ יִהְיֶה גְדֹל פְּרַע שְׁעָר רֹאשׁוֹ: (ו) כָּל יַמֵּי הַזִּירוֹ לְה' עַל נַפְשׁוֹ מֵת לֹא יָבֹא: (ז) לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאֶחָתוֹ לֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמַתָּם כִּי נֹזֵר אֱלֹהֵיו עַל רֹאשׁוֹ: (ח) כָּל יַמֵּי נְזֻרוֹ קֹדֶשׁ הוּא לְה':

5. במדבר פרק ו, כב-כג

(כב) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כג) דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: ס

6. במדבר פרק ז, א-ג

(א) וַיְהִי בַיּוֹם כָּלֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ וְאֶת כָּל כְּלָיו וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כְּלָיו וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתוֹ: (ב) וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל רֹאשֵׁי בֵית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂאֵי הַמַּטֹּת הֵם הַעֲמֻדִים עַל הַפְּקָדִים: (ג) וַיָּבִיאוּ אֶת קַרְבָּנָם לִפְנֵי ה' שֵׁשׁ עֶגְלֹת צֶבַע וְשֵׁנִי עֶשֶׂר בָּקָר עֶגְלָה עַל שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן:

7. במדבר פרק ז, יב

(יב) וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן אֶת קַרְבָּנֵו נְחֹשֶׁן בֶּן עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה:

8. שמות פרק טו,

(כג) וַיָּבִיאוּ מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתֵּת מִים מִמֶּרְהָ כִּי מָרִים הֵם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מְרָה: (כד) וַיִּלְנוּ הָעָם עַל מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה נִּשְׁתָּה: (כה) וַיִּצַּעַק אֶל ה' וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם שֵׁם לוֹ חֶק וּמִשְׁפָּט וְשֵׁם נְסָהוּ: (כו) וַיֹּאמֶר אִם שְׂמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִיָּשֵׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהֶאֱזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמְרַתָּ כָּל חֻקָּיו כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רַפְּאֵךְ: ס

9. שמות פרק לב, א-ד

(א) וַיִּרְא הָעָם כִּי בָשַׂשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מִמִּצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ: (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶהֱרֹן פְּרָקוּ נְזָמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשִׂיכֶם בְּגִיכֶם וּבִנְתֵיכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי: (ג) וַיִּתְּפְּרוּ כָּל הָעָם אֶת נְזָמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל אֶהֱרֹן: (ד) וַיִּקַּח מֵיָדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֲרֹט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָהּ אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלֹדָךְ מִמִּצְרַיִם: ... (ו) וַיִּשְׁכְּמוּ מִמַּחֲרַת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגְשׁוּ שְׁלָמִים וַיִּשָּׁב הָעָם לֶאֱכֹל וְשָׂתוּ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק: פ

10. שמות פרק לב, יט-כה

(יט) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל הַמַּחֲנֶה וַיִּרְא אֶת הָעֵגֶל וּמַחֲלֹת וַיַּחַר אָף מֹשֶׁה וַיִּשְׁלַךְ מִיָּדוֹ אֶת הַלַּחַת וַיִּשְׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר: (כ) וַיִּקַּח אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בְּאֵשׁ וַיִּטְחֵן עַד אֲשֶׁר דָּק וַיִּזֶר עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיִּשְׁק אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (כא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֹן מָה עָשִׂיתָ לָךְ הָעָם הַזֶּה כִּי הִבֵּאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדוֹלָה: (כב) וַיֹּאמֶר אֶהֱרֹן אֵל יַחַר אָף אֲדַנִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת הָעָם כִּי בָרַע הוּא: (כג) וַיֹּאמְרוּ לִי עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מִמִּצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ: (כד) וַאֲמַר לָהֶם לְמִי זָהָב הַתְּפָרְקוּ וַיִּתְּנוּ לִי וְאֶשְׁלַכְהוּ בְּאֵשׁ וַיִּצַּא הָעֵגֶל הַזֶּה: (כה) וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת הָעָם כִּי פָרַע הוּא כִּי פָרַעַה אֶהֱרֹן לְשִׁמְצָה בְּקִמְיָהֶם:

11. פסיקתא זוטרותא (לקח טוב) שמות פרשת כי תשא פרק לב סימן כה
(כה) וירא משה את העם כי פרוע הוא. מגולה הוא, כמו וראשו יהיה פרוע (ויקרא יג מה),
שסרה שכונה מעליהם ונהי פרועים: לשמצה בקמיהם. לדורות הבאים, שיהיו אומות
העולם מחרפין את ישראל במעשה העגל:

12. ויקרא פרק יג פסוק מה
והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרכים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא
יקרא:

13. כתר יונתן שמות פרשת כי תשא פרק לב פסוק כה
(כה) וירא משה את העם כי פרועים הם כי פרעו על ידיו של אהרן את כתר הקדושה
שהיה בראשיהם והיה שמו הגדול והנכבד חקוק ומפורש בו, ויצא טיבם הרע בגויי
הארץ וקנו בהם שם רע לדורותיהם:

14. רש"י שמות פרשת כי תשא פרק לב פסוק כה
(כה) פרוע - מגולה, נתגלה שמצו וקלונו, כמו (במדבר ה יח) ופרע את ראש האשה:

15. רמב"ן שמות פרשת כי תשא פרק לב פסוק כה
(כה) וטעם וירא משה את העם - לומר כי אף על פי שהתנצל אהרן שלא פשע בהם ראה
משה בלבו את העם כי פרוע הוא, כי גוי אובד עצות המה ואין בהם תבונה, כענין
ותפרעו כל עצתי (משלי א כה), כמו שאמר כי הפריע ביהודה ומעול מעל בה' (דהיי"ב כח
יט):

כי פרעה אהרן - ובטל מהם כל עצה ומוסר, והנה הם כצאן הנפוצים על ההרים (מ"א כב
יז) בלא יועץ ומדריך. ואמר זה מפני שהיו הם חושבים שהעגל מורה להם הדרך, והנה
הם כאלו אין להם עצה ולא ידעו הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשון, כי מהם חשבוהו
לטובה, כפי סברתם, ומהם לרעה גמורה, וכל אחד מהם פונה לדרכו:

16. ויקרא פרק ט, א-ב
(א) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: (ב) ויאמר אל אהרן קח
לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני ה':

17. רש"י ויקרא פרשת שמיני פרק ט פסוק א
ויהי ביום השמיני - שמיני למלואים, הוא ראש חודש ניסן, שהוקם המשכן בו ביום
ונטל עשר עטרות השנויותג בסדר עולם (פרק ז):

18. ויקרא פרק ט, כב-כד
(כב) וישא אהרן את ידו וידיו אל העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה והשלקמים:
(כג) ויבא משה ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד ה' אל כל העם:
(כד) ויצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים וירא כל העם וירנו
ויפלו על פניהם:

19. ויקרא פרק י, א-ב
(א) ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת
ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אתם: (ב) ויצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימתו
לפני ה':

20. ויקרא פרק י, ח-יא
(ח) וידבר ה' אל אהרן לאמר: (ט) זין ושכר אל תשת אתה ובניך בבאכם אל אהל
מועד ולא תמתו חקת עולם לדורותיכם: (י) ולהבדיל בין הקדש ובין החל ובין הטמא ובין
הטהור: (יא) ולהורת את בני ישראל את כל החקים אשר דבר ה' אליהם ביד משה: פ

21. ויקרא פרק י, טז-יז

(טז) ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרים לאמר: (יז) מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש כי קדש קדשים הוא ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני ה' :

22. רש"י ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק טז

(טז) שעיר החטאת - שעיר מוספי ראש חודש. ושלשה שעירי חטאות קרבו בו ביום שעיר עזים, ושעיר נחשון ושעיר ראש חודש, ומכולן לא נשרף אלא זה.

23. ריקאנטי שמות פרק טו

(כה) ויצעק אל י"י ויורהו י"י עץ וגוי' [שם כ"ה]. ספר הזוהר [ח"ג קכ"ד ע"ב]... דא שמא קדישא ההוא דהוה כתיב כהנא למיבדק נשיהון דישראל, כדן שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו. ולפי זה יהיה פירוש הפסוק ויבואו מרתה מלשון [במדבר ה', י"ח] מי המרים המאריים, ושם נסהו כי בדקן כסוטות.

24. משנה מסכת סוטה פרק א

(ד) היו מעלין אותה לבית דין הגדול שבירושלים, ומאימין עליה כדרך שמאימין על עדי נפשות. ואומרים לה, בתי הרבה יין עושה, הרבה שחוק עושה, הרבה ילדות עושה, הרבה שכנים הרעים עושים. עשי לשמו הגדול שנכתב בקדשה, שלא ימחה על המים. ואומרים לפניך דברים שאינה כדאי לשמען, היא וכל משפחת בית אביה:

(ה) אם אמרה טמאה אני, שוברת כתבתה ויוצאת. ואם אמרה טהורה אני, מעלין אותה לשער המזרח שעל פתח שער נקנור, ששם משקין את הסוטות, ומטהרין את היולדות, ומטהרין את המצורעים. וכהן אויז בבגדיה, אם נקרעו נקרעו, אם נפרמו נפרמו, עד שהיא מגלה את לבה, וסותר את שערה. רבי יהודה אומר, אם היזה לבה נאה, לא היזה מגלהו. ואם היזה שערה נאה, לא היזה סותרו:

25. שיר השירים פרק ד

(א) הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים מבעד לצמתך שעריך כעדר העזים שגלשו מהר גלעד:.... (ה) שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה הרועים בשושנים:

26. רש"י שיר השירים פרק ד

(ה) שני שדיך - המניקות אותך זה משה ואהרן:

כשני עפרים תאומי צביה - דרך צביה להיות יולדת תאומים כך שניהם שוים שקולים זה כזה, דבר אחר שני שדיך על שם הלוחות תאומי צביה שהם מכוונות במדה אחת וחמשה דברות על זו וחמשה על זו מכוונין דבור כנגד דבור, אנכי כנגד לא תרצח שהרוצח ממעט את הדמות של הקדוש ברוך הוא, לא יהיה לך כנגד לא תנאף שהזונה אחר עבודה זרה דרך אשה המנאפת תחת אישה תקח את זרים, לא תשא כנגד לא תגנוב שהגונב סופו לישיבע לשקר, זכור כנגד לא תענה שהמחלל את השבת מעיד שקר בבוראו לומר שלא שבת בשבת בראשית, כבוד כנגד לא תחמוד שהחומד סופו להוליד בן שמקלה אותו ומכבד למי שאינו אביו:

27. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יד עמוד א

כל המנחות באות מן החטין, וזו באה מן השעורין. מנחת העומר אף על פי שבאה מן השעורין. היא היתה באה גרש, וזו באה קמח. ר"ג אומר: כשם שמעשיה מעשה בהמה, כך קרבנה מאכל בהמה.